ІЗ ПЕРШОВЕРЕСНЕМ ВАС, ШКОЛЯРИКИ І БАТЬКИ!

Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Гей, до школи, до науки
Кличе всіх нас свобода.
Де «Просвіта» -
там є щастя,
Де ніч темна - там біда.
Марійка Підгірянка

№ 32 (294)
2 вересня
2010 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викла-дених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

**Хоч нас душили горе й неволя,
Гризла зневіра й вічний розбрат,
Та не зламала нас «братня сваволя» –
Є Незалежність – найбільше зі свят!**

Любомир Гаврилів

А НЕЗАЛЕЖНІСТЬ – НАЙБІЛЬШЕ ЗІ СВЯТ!

У дні святкування 19-ої річниці незалежності України відбулась культурологічна поїздка Івано-Франківської обласної «Просвіти» по Верховинському району в рамках «Концепції відновлення сільських «Просвіт».

(Чит. 2 стор.)

СВІТОЧІ

ВШАНУВАЛИ КАМЕНЯРА

Просвітяни краю широко відзначили 154-ту річницю українського Мойсея і Каменяра нашого майбутнього – Івана Франка. В обласному центрі вони пройшли у велелюдній колоні до погруддя письменника на вулиці його імені, до якого голова ОО ВУТ «Просвіта» Степан Волковецький поклав квіти. А потім під звуки оркестру святочна громада вклонилась Каменяреві біля його пам'ятника, що у центрі міста, і поклала вінки та квіти.

На короткому вічу виступили заступник голови міста Зінаїда Федорук, заступник голови облдержадміністрації Роман Струтинський, голова обласного відділення НСПУ Євген Баран, член обласного НКЗУ Богдан Борович та інші. Останній, зокрема, продекламував поему «Мойсей» і нагадав, що «не пора москалеві служить».

Б. В.

НАШОГО ЦВІТУ...

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС БОЙКІВ

Турківщина – серце бойківського краю. Тут прадавня історія бойків, що сягає давньоруських часів, міцно переплелася з недавньою минувшиною, збагаченою сучасниками. Саме тут, у краю неповторної краси смерекових гір відбувся Другий Світовий конґрес бойків, який розпочався з підняття Державного прапора України й запалення факела конґресу на найвищій горі Львівщини – Пікуй у селі Гусне Турківського району та факельного походу по населених пунктах Турківщини.

29 липня у культурно-мистецькому центрі «Україна» відбулося урочисте відкриття Другого Світового конґресу бойків, на який з'їхалося 30 делеґацій з різних куточків світу. Свято відбувалося під гаслом «Світовий конґрес бойків у розбудові Української незалежної держави».

Про початок урочистого дійства сповістили трембіти. Народна хорова капела «Карпати» (м. Турка) виконала Державний та духовний гімни українців – «Ще не вмерла України» і «Реве та стогне Дніпр широкий». З пастирським благословенням до присутніх звернувся владика Макарій, архієпископ Української Автокефальної Православної Церкви. Учасників та гостей конґресу вітали голова Всеукраїнського громадського товариства «Бойківщина XXI століття» та Координаційного центру конґресу П. Косачевич; голова Турківської райдержадміністрації В. Чернянський; голова Турківської районної ради Ю. Лило; директор Львівського обласного центру народної творчості Р. Береза; голова товариства «Бойківщина» (Канада) В. Шаран; онук Івана Франка Ролянд Франко; секретар Головної управи товариства «Бойківщина» (США) М. Сеньків; голова товариства «Бойківщина» ім. І. Франка у Великій Британії Н. Гринаш; доцент Московського університету електронної техніки, сім'я якого 125 років тому перебралася з Турківщини на Кавказ, А. Бойко; заступник голови Всеукраїнської організації Союзу українок, кавалер ордена княгині Ольги Ростислава Федак; депутат парламенту Хорватії, генерал у відставці, мати якого носила прізвище Бойко, Ф. Фріцький із Заґреба; фольклорний колектив з міста Ясиновата Донецької області; сімейний ансамбль «Відлуння» з м. Турка.

(Чит. 3 стор.)

ДІЯ

ПОСТУП «ПРОСВІТИ»

Відбулося засідання Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка. Була розглянута і схвалена програма ремонтних робіт у Народному домі «Просвіта». У ній передбачено здійснити заходи на суму близько 150 тисяч гривень. Це насамперед заміна покрівлі і частковий її ремонт. Уже на сьогодні виконані роботи з ремонту даху. У деяких приміщеннях старі вікна замінені на енерґозберігаючі. Зауважу, що ремонт даху проведений за кошти бюджету і за це ми висловлюємо вдячність керівництву області.

Заплановано продовжити заміну старих вікон (на суму 20 тисяч гривень). На таку ж суму буде здійснений ремонт зовнішніх стін у внутрішньому дворі Народного дому з обробкою їх протигрибковими засобами.

Заплановано також реконструювати непридатне для експлуатації електрообладнання (на суму близько 7 тисяч гривень). Для забезпечення нормальних умов праці переобладнується надзвичайно дороге централізоване опалення на електричне, яке набагато дешевше, особливо в режимі теплоакумуляції у нічний час. Намічено також відремонтувати ряд офісних приміщень. Отримати потрібні кошти можна тільки за рахунок оренди залів Народного дому «Просвіта». Тому Правління одноголосно висловилося за подальше проведення торговопромислових виставок з метою накопичення коштів для здійснення запланованих робіт. Варто нагадати, що ОО ВУТ «Просвіта» багатьом громадським організаціям безкоштовно надає в оренду зали Народного дому «Просвіта». Зрозуміло, що в час проведення ремонтних робіт і виставок створюються незручності у користуванні приміщеннями. Тому просимо громадськість із розумінням поставитися до необхідності проведення виставок як практично єдиного реального способу фінансового забезпечення проведення ремонтних робіт.

На Правлінні була розглянута діяльність керівництва Тисменицького РМО «Просвіта» з відновлення роботи сільських «Просвіт». Голові Тисменицького РМО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка М І. Лутчину рекомендували провести до 01.10.2010 р. звітно-виборну конференцію.

Було ухвалене рішення про нагородження медаллю «Будівничий України» просвітян Богдана Сушевського з Івано-Франківська та Богдана Салія з селища Єзупіль Тисменицького району. З цього приводу підготовлене звернення до ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка. Громадськості краю відома багаторічна діяльність цих поважних та активних просвітян.

За активну роботу зі створення та організації просвітянської книгарні до Дня Незалежності вирішили нагородити грамотами ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Іллю Заграновського та за проведення великого обсягу ремонтних робіт в НД «Просвіта» Романа Петраша.

Правління розглянуло повідомлення про незаконне звільнення з посади ректора Донецького національного університету, голову Донецького ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Володимира Шевченка.

Вирішили звернутися до Прем'єр-міністра М. Азарова з вимогою повернути на посаду ректора Донецького університету Володимира Шевченка і провести прозорі вільні демократичні вибори ректора.

Почалася передплатна кампанія на друковані органи «Просвіти».

Вирішили активізувати роботу в усіх РМО «Просвіти» з передплати просвітянських видань «Галицька Просвіта» і «Слово Просвіти». Вони повинні бути в кожному осередку, школі, бібліотеці, навчальному закладі, трудовому колективі, у просвітянських родинах.

Михайло РУДКОВСЬКИЙ,
відповідальний секретар
ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ВИМОГА

НЕ ГРАБУЙТЕ УКРАЇНЦІВ!

Відбулося чергове засідання Проводу обласного Народного Комітету захисту України. На ньому була схвалена участь Комітету у проведенні акцій, присвячених 19-ій річниці незалежності України. Відзначена діяльність Снятинської та Косівської районних структур. Організаціям та всім політичним, громадським, культурним діячам краю, які підписали Декларацію Комітету, рекомендували активно діяти в рамках Комітету.

Стало очевидним, що ціни на газ, продукти харчування і т. ін. не знизились і навіть не залишились на тому ж рівні, як було до президентських виборів, а значно зросли. Це яскравий приклад того, чиї інтереси відстоює нинішній режим. Тому члени Проводу ухвалили рішення про організацію в області акцій протесту, в тому числі, пікетування, і закликають всіма можливими законними способами боротися за права громадян. Наступне засідання обласного НКЗУ вирішили скликати 2 вересня.

Прес-служба обласного НКЗУ

ВІДЛУННЯ СВЯТА

В ОБОРОНІ СТАНЬ!

Святкування Дня Незалежності України з активною участю районного Народного Комітету захисту України пройшло у Снятині.

Ще напередодні Провід Комітету ухвалив рішення і настояв на входженні його представників у оргкомітет з підготовки до святкування. Його посланці всупереч намаганням виконавчої влади перенести відзначення річниці Незалежності на 22 серпня, добились проведення урочистості таки 24 серпня.

Сам же Комітет і організації, які входять у нього, вивели на головну вулицю міста найчисленнішу колону, яку очолили молоді патріоти. Маніфестанти несли лозунґи «Українській державі – єдину державну українську мову!», «Вимагаємо відставки міністра-ксенофоба Табачника!», «Геть брудні руки від Шухевича і Бандери!», «ЧФ Росії – забирайтесь на Соловки!»…

Після молебня за Українську державу біля символічної могили борцям за волю, який провели священики о. Теодор Оробець (УГКЦ) та о. Михаїл Марусяк (УПЦ КП), пройшло покладання вінків до пам'ятних місць, а на головній площі міста відбулося віче.

І якщо представники влади – голова райдержадміністрації Андрій Рябошапко та інші – акцентували увагу на її міфічних здобутках, то співголова обласного НКЗУ Дмитро Захарук попередив покутян про загрози, перед якими нині стоїть Україна. А це, окрім загального соціального збіднінння українців, духовна й економічна колонізація і втрата незалежності.

«Ми сьогодні відзначаємо День обкраденої Незалежності, – наголосив на вічу голова районного НКЗУ Василь Шиян. – Обкраденої матеріально і духовно. А нинішні очільники на чолі з ґарантом і далі обдирають народ і здають Україну Москві. Тому потрібно протистояти цій загрозі, протиставити наступу московства свою єдність, бо в єдності – сила народу і його потуга».

Промовець закликав снятинців вступати в Народний Комітет захисту України. Цю думку підтримав і свободівець Ігор Аронець.

Групі учасників визвольних змагань була вручена медаль «До 100-річчя Степана Бандери» і грамоти.

ЧЕСТЬ ПРАПОРА

Таким був лейтмотив виступу співголови Івано-Франківського обласного Народного Комітету захисту України Дмитра Захарука на церемонії підняття Національного Знамена, яка розпочала святкування Дня Державного Прапора України. Від імені Проводу і співголови НКЗУ Степана Волковецького промовець звернув увагу присутніх на факти діяльності режиму Януковича, що загрожують безпеці Української Нації, наголосив на необхідності єднання демократичних сил у боротьбі за відстоювання інтересів нації і українців.

У підняттi Прапора взяли участь і виступили керівники області й міста, ветерани визвольних змагань.

ВІДЛУННЯ СВЯТА

А НЕЗАЛЕЖНІСТЬ – НАЙБІЛЬШЕ ЗІ СВЯТ!

За роки незалежності на Верховинщині відбулося духовне піднесення. Тут почали зводити храми не тільки в селах, а й у присілках. Відновила свою діяльність Греко-Католицька Церква. Головне – був ухвалений життєво необхідний закон «Про статус гірських населених пунктів в Україні», що дав можливість отримувати їм 25 відсотків надбавки до зарплати і 20 відсотків – до пенсій і державних допомог. У районі створили 5 сільських рад, реорганізували в загальноосвітні ряд шкіл, спорудили будинок культури в с. Верхній Ясенів, реконструювали клуб у с. Грамотне, відремонтували будинки культури в селах Зелене й Білоберізка. Провели також реконструкцію Білоберізької та Яблуницької дільничних лікарень. Щорічно близько 200 тис. гривень виділяється на зміцнення матеріально-технічної бази медичних закладів району. Зроблено ще ряд добрих справ.

Їдучи просвітянським автобусом, на якому майорів державний прапор, гірськими дорогами через населені пункти, десь у душі пробуджувалася гордість за наших людей, бо українці в змозі самі поліпшити життя у власному домі. Обабіч дороги – ошатні будинки. Серед неповторної краси карпатських гір – затишні заклади громадського харчування, будиночки для охочих перепочити, які зустрічають своїх гостей теплом вогнища і смачними стравами української кухні.

І ось обабіч річки Чорний Черемош село Криворівня, надзвичайно колоритне й привабливе. Вражаюча велич гірських вершин, що з усіх-усюд обступили село. Літо дихнуло нам в обличчя п'янкими пахощами цілющого зілля, здивувало розмаїттям флори й фауни. Навкруги гірські стежки шепочуть леґенди про Говерлу, Довбуша та його опришків.

Виступає хор с. Угринів Тисменицького району

Привітно зустрічає нас сільський голова, він же – голова райміськоб'єднання «Просвіти» Василь Зеленчук. З усього видно, що його тут шанують і поважають. Він добре обізнаний з історією тутешнього краю, з горянами, з їхніми проблемами. А ще знає багато гуцульських співанок, цікавих історій, приповідок, леґенд, якими постійно супроводжував нас під час перебування тут. До речі, пропаґує він їх на районному радіо в авторській програмі «Гуцульська муза».

У Криворівні розвивається народне мистецтво – художнє ткацтво, писанкарство, вишивка, різьба на дереві й металі. Талановиті народні умільці продовжують традиції майстрів часів минулих. Духом давнім війнуло на нас у хаті-ґражді, де зібрані старовинні вироби декоративно-прикладного мистецтва, предмети домашнього вжитку, одяг. Село Криворівня з XIX ст. стало місцем відпочинку і творчих студій багатьох проґресивних діячів української культури. Тут народжувалися творчі задуми на подальшу працю для рідного народу в Івана Франка, музей якого ми відвідали разом із сільським головою.

Наближався час святкового концерту в місцевому Народному домі. На концерт запрошували естетично оформлені оголошення. Постарався голова, щоб святковий анонс був уміщений і в районному народному часописі «Верховинські вісті».

При вході в зал глядачі охоче розбирали тижневик обласної «Просвіти» «Галицька Просвіта», історичну та довідкову літературу, випущену у видавництві «Просвіта».

Послухати задушевні пісні вокального ансамблю «Квіти ромену» (керівник – О. Турок) та Руслану Денегу і Ярослава Бурлачука – виконавців обласного Народного дому «Просвіта» прийшли як статечні ґазди і ґаздині після нелегких робіт на сінокосах, так і молодь, якої було багацько, і це дуже приємно вразило нас. Видно, що село живе, і про молодих у ньому не забувають. У них із сільським головою В. Зеленчуком абсолютне порозуміння. Він уміє знайти з юнаками і юнками спільну мову. Вони охоче відвідують різні ґуртки при Народному домі, організовують молодіжні дискотеки.

Перед святковим концертом виступив голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький. Він охарактеризував політичну ситуацію в Україні як таку, що загрожує українській державі і всьому українству. Зокрема, зрадою українських інтересів він назвав підписання Харківських угод по Чорноморському флоту Росії. «Сьогоднішня центральна влада здійснює планомірний наступ на основи української державності на догоду імперським інтересам сусідньої держави. Це стосується ґуманітарної політики Януковича–Азарова–Табачника, зміни зовнішньої політики заперечення Євроатлантичної перспективи України, заперечення правдивої української історії, українських героїв, зниження соціальних стандартів». Також С. Волковецький розповів про завдання, які стоять перед організацією, яка у всі часи була дзвонарем українства, і вручив ґрамоту обласної «Просвіти» В. Зеленчуку. А благословив присутніх місцевий парох отець Іван Рибарук, який уже вдосвіта з мирянами здійснював пішу прощу до Зарваниці з молитвою за Україну. Це дванадцяте піше паломництво з Криворівні до святинь Зарваниці. Цікаво, що під час паломництва вірні не діляться на конфесії. А згаданий отець дуже сприяє активному духовному життю в селі.

На закінчення святкового заходу сільський голова Василь Зеленчук подарував «Просвіті» в особі її голови Степана Волковецького Криворівнянську ікону Матері Божої Втілення Творчих Задумів, покровительки Гуцульщини.

Дарунок голові обласної «Просвіти»

Після Служби Божої відбувся святковий концерт у мальовничому селі Устеріки цього ж району. За кількістю населення воно майже вдвічі менше від Криворівні й знаходиться на місці, де сходяться Білий і Чорний Черемош. Через річку – вже Чернівецька область. Воно теж славиться народними талантами, самобутньою культурою, побутом, звичаями та обрядами. Тут живуть щирі, працелюбні та привітні гуцули. Що може приготувати жінка в селі з їжі та різних напоїв, продемонструвала нам директор місцевого Народного дому Світлана Зеленська. Такому розмаїттю страв може щиро позаздрити й дипломована кулінарка.

Тут теж було привітальне слово з нагоди Дня Незалежності учасника проголошення незалежності України – голови обласної «Просвіти» С. Волковецького та концертна програма, яку провела редактор радіо «Дзвони» Марія Солодчук. Присутнім вручили історичну літературу і примірники «Галицької Просвіти».

І, як належиться, в кінці подорожі голова обласної «Просвіти» С. Волковецький підбив підсумки культурологічної поїздки. Саме від кожного з нас залежить, якою бути нашій державі, як житимуть наші діти, онуки й правнуки. Це велика відповідальність перед власним сумлінням, родиною і прийдешніми поколіннями. А «Просвіта» має виховувати, організовувати, вести людей на добрі справи.

* * *

У блакитну вись, неначе птах, над давньою архітектурною спорудою обласного Народного дому «Просвіта» у 19-ту річницю незалежності України знявся синьо-жовтий стяг. Тут у цей день привертала увагу городян виставка друкованої продукції просвітян за роки незалежності. Звідусіль у вишиванках цілими родинами поспішали на конкурс «Українська родина у національних костюмах» іванофранківці та гості міста.

Змістовною була і концертна програма. Складаємо щиру подяку всім учасникам художньої самодіяльності, які своїм талантом доклалися до того, щоб піднести святковий дух і настрій глядачів у таке величне для кожного українця свято. Зокрема, вокальному тріо «Калина» міського Народного дому у складі Мар'яни Бідочко, Марії Говзан та Анни Якубовської, дуету Оксани Сливки та Оксани Микицей, солістам Руслані Денезі та її вихованцю Іванкові Маснюку, Ярославові Бурлачуку, Зоряні Рощук, Юліані Мартинець, студенту Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Романові Харандюку.

Свіжий подих у концерт внесли учасники художньої самодіяльності з села Угринів Тисменицького району, які прибули на свято із сільським головою Романом Терешкуном та парохом Михайлом Залеським, підтримуючи свою громаду і всіляко сприяючи розвиткові національної культури в селі, яке святкує своє 570-річчя. Угринівський хор під керівництвом Зоряни Валіхновської та Галини Вівчаренко, тріо Вівчаренків, ґуморист Мирослава Гурик продемонстрували на святі, як у селі цінують українську пісню, мову і культуру, те, що вони свято бережуть своє рідне й передають його нащадкам, виконуючи велику просвітянську місію.

* * *

А учасники художньої самодіяльності обласного Народногго дому «Просвіта» 19-ій річниці Незалежності України присвятили свій виступ у селі Павлівка Тисменицького району, де відбувався Міжнародний фестиваль голубарів.

П'ять років тому дуже приємна і життєрадісна українка Марія Когуч і німець за походженням, теж гостинний і привітний, Матіос Гопфнер на звичайній колгоспній фермі у Павлівці почали зводити голубодром, яких мало в Україні, а в нашій області й поготів немає. Любов до цього птаха миру, який зображений на багатьох іконах як символ Святого Духа і Божої благодаті почала дедалі частіше об'єднувати й захоплювати наших краян.

І щороку коло любителів цієї справи, які приїжджають сюди не тільки з України, а й із-за її меж, розширюється. На святі радо вітали щирих меценатів з Бельґії – Франциса Нольманса і Екманса Фері, з Німеччини – Ганса Юрґена, голубоводів з Молдавії, Ковеля, Одеси, Львова, Закарпаття та інших реґіонів України. Багато з них уперше на святі почули про найдавнішу і наймасовішу громадську організацію «Просвіта», яка вже понад 140 років є дзвонарем українства. Тому присутні дуже тепло сприймали мелодійні українські пісні у виконанні Руслани Денеги, Ярослава Бурлачука, Оксани Микицей та Анни Якубовської.

…Високо в небо над святковою площею злетіли голуби. Довго кружляли, тримаючись купи. Я подумала: от так би й нам, людям, об'єднатись у єдиному прагненні – сумлінною працею зміцнити силу й славу нашої держави, яка тепер ой як роздроблена і розсварена. Нехай мир і злагода запанують у нашому спільному домі.

Михайлина БОДНАР

ВІТАННЯ З ПОБАЖАННЯМ

ВЕРШІТЬ УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ

Вітаємо вас щиро з 19-ою річницею Незалежності України.

Дуже турбують нас сучасні вістки з України про занепад державної мови на користь сусідської, про спілкування у Верховній Раді неукраїнською мовою, про нищення цінних культурних надбань, та втручання патріарха Кирила в українські справи. А що найбільше нас вражає, це те, що немає єдності між демократичними силами. Замість іти спільно проти шкідливих рішень нового Уряду, вони сваряться між собою. А вороги користають із цього!

Наше Товариство буде старатися і далі допомагати у виданні української літератури, як також давати стипендії для студентів, які будуть вивчати україністику. Очевидно, наша поміч – це «крапля в морі», бо величезна праця для утвердження сильної, демократичної держави лягає на плечі справжніх українських патріотів.

Бажаємо вам сили і витривалості у вашій праці на добро українського народу й України!

За Управу ТУМ-Чикаґо проф. Віра БОДНАРУК, голова

ВІДРОДЖЕННЯ

Відновили просвітянський осередок у Маріямполі – родинному гнізді засновників «Просвіти» братів Заклинських

І ЗНОВ ЗАПАЛАЛА СВІЧА...

Власне, йдеться про реалізацію програми відродження «Просвіти» у кожному селі, трудовому колективі, розробленої ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка. Прикметно, що за таку важливу для громадськості справу взявся професор Національного державного медичного університету, доктор медицини, уродженець Маріямполя, голова оргкомітету з його відродження Володимир Боцюрко.

Невдовзі до справи долучились і стали ядром осередку голова сільської ради Леся Шкварітко, завуч місцевої школи Олександра Кочмарська, священики о. Віталій і о. Роман, вчителька української літератури Ольга Осташ. Вона й очолила просвітянський осередок. І ось, на день Маріямполя, у свято Успіння Богородиці, в селі відбулася урочиста академія, присвячена відновленню просвітянського осередку і засновникам «Просвіти» на Прикарпатті братам Заклинським – Леонідові, Романові та Корнилові.

В пообідній час сотні вірян прийшли на місцеве кладовище, де священики о. Віталій та о. Роман відслужили молебень за батька братів Гната Заклинського, який був парохом у Маріямполі. А історію життя і чину засновників «Просвіти» розповів присутнім краєзнавець Петро Арсенич.

А потім святочна громада прибула в Народний дім власне на саму академію, яка розпочалася співом «Ще не вмерла…» та гімну Маріямполя. Його слухали в пошанівку, стоячи: «Є села всякі, великі й маленькі, Маріямпіль на світі один, Тобі Божа Мати дала своє ім'я, ти – древнього Галича син!».

Про історію села і «Просвіти», про славну родину Заклинських оповіли Ольга Осташ, Петро Арсенич, Володимир Боцюрко та інші. І кожен виступ переплітався піснями у виконанні народного колективу НД обласної «Просвіти» «Квіти ромену» під керівництвом Ореста Турка і ґумористичними усмішками Ґригорія Білана. У перебігу щирого спілкування народилася, активно підтримана громадою, ідея відзначення й інших відомих родин села Волочуків, Каменецьких, Смеречинських… А колишній народний депутат, співголова обласного НКЗУ і дослідник цієї теми Дмитро Захарук запропонував розпочати з Маріямполя реалізацію проекту «Українська родина»…

Були вітання першого заступника голови Галицької райдержадміністрації Володимира Бродовича, і грамоти від влади найкращим маріямпольчанам, і щире слово вдячності обласній «Просвіті» за запалену свічу духовного оновлення від голови громади Лесі Шкварітко та запрошення приїжджати частіше, і підтримка цих побажань усіма присутніми.

Богдан ВІВЧАР

P. S. Докладнішу розповідь читайте в наступному числі часопису «Галицька Просвіта».

АГІЙ!

АЗАРОВ СКОЧИВ У ГРЕЧКУ З РОСІЄЮ

Куди поділася гречка? Чому так різко подорожчала та, що лишилася?

Усе пояснюється дуже просто. В Росії не вродило. А Уряд Азарова так зв'язав нашу економіку з російською, що ми стаємо все більше залежні від неї.

Де ті підручники, з якими мали б зустрічати навчальний рік школярі? Після того, як Азаров з Табачником звели українську освіту до російських стандартів та й скоротили навчання в школі до одинадцяти років, не вдалося вчасно переробити програми і скомпонувати, а тим паче видрукувати навчальні посібники.

Тепер ще одна газова атака. Як віддавали Москві Севастополь, вона разом із командою Януковича–Азарова–Табачника обіцяла, що будемо мати ґаз дешевший на 30 відсотків. Маємо дорожчий на 50 відсотків. Отже, брехня становить 80 відсотків. Нині за поглинання нашого нафтоґазу обіцяють залишити ціни на ґаз без змін. Якщо ж зробити поправку на брехню – треба чекати нового подорожчання ґазу на 80 відсотків.

Чи те ще буде! Радуйся, малоросе! Бачили очі, що купували, себто обирали.

Н. К.

МИ – УКРАЇНЦІ!

Традиційно, вже п'ятий рік поспіль, у День Незалежності України Івано-Франківське міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка реєструє мешканців і гостей міста, одягнених у народні строї та вишиванки і в Народному домі «Просвіта» проводить конкурс «Українська родина в національних костюмах». Так було і цього року. Для збереження та примноження українських традицій, виховання молоді в любові до свого національного, поєднання давніх традицій з потребами сьогодення, Правління Івано-Франківського міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка напередодні свята звернулося до мешканців і гостей міста з пропозицією 24 серпня, День Незалежності України, святкувати в українському національному одязі, у вишиванках, аби в цей день вишивка, національний одяг об'єднали всіх нас.

...ЯК ОЗНАКА НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОБУТНОСТІ

Розпочався конкурс піснею «Роде наш красний» у виконанні просвітянки Надії Легун. Після привітань із Днем Незалежності голова міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка професор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, академік УНТА, заслужений діяч науки і техніки України, професор Василь Бойко акцентував увагу присутніх на ролі вишивки в нашому житті. В кожній родині маємо виховувати молодь у любові до свого національного і бути взірцем для них. Вишиваймо чи придбаймо вишиванки для себе, своїх дітей і онуків та одягаймося. Адже в цей святковий день вишивка, національний одяг об'єднують і ідентифікують нас. Він запропонував молоді фотографуватися у вишиванці й подавати цю фотографію при виготовленні паспорта, і вже ця фотографія ідентифікуватиме нас як українців усе життя.

На свято приїхала гостя з Києва – журналіст часопису «Слово Просвіти» Надія Кир'ян, яка передала щиросердечне вітання від голови Центрального Правління ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, депутата Верховної Ради України Павла Мовчана та головного редактора газети «Слово Просвіти» Любові Голоти. З хвилюванням сказала: «Нарешті я потрапила в Україну. Ціле місто у вишиванках, кожна – інша, жодна з побачених не повторюється. Це – прекрасно! Працюйте, творіть і будьте щасливі!»

Головою журі конкурсу був член Правління обласного і міського товариств «Просвіта», член Спілки дизайнерів України, професор кафедри дизайну Інституту мистецтв Прикарпатського університету ім. В. Стефаника Станіслав Шумега, членами журі – доцент цього ж університету Світлана Повшик і викладач Надія Левандовська та майстрині Тетяна Фіґоль і Наталія Синиця.

Чудово, що в День Незалежності зареєстрованих на Вічевому майдані, які прийшли на конкурс родин у вишиванках було понад триста. Прийшли в Народний дім «Просвіта» і з маленькими дітьми – дівчатка у віночках зі стрічками, у вишиваночках та запасках, хлопчики – в сорочках і кептариках. І найменші учасники, малята у візочках, теж були у вишиванках.

З піднесенням відбувався конкурс «Українська родина в національних костюмах» в залі Народного дому «Просвіта». Кожна родина виходила на подіум і розповідала про своє національне вбрання, яке отримала в спадок від батьків, чи власноруч вишите. Перші учасники – Іван та Ірина Вихло. Пан Іван сказав, що дружина вишила сорочку йому, собі та онучці-студентці. Повідомив також, що тільки у вишиванці почуває себе українцем, тому й одягнувся, і дуже вдячний товариству «Просвіта» за надану можливість побачити стільки яскравих і прекрасних не тільки вишиванок, але й людей у національних костюмах та самому взяти участь у конкурсі. А пан Ярослав Коритко – активіст «Просвіти» – сказав, що у вишиванці почувається сильнішим.

Заздалегідь зареєструвались і приїхали з Коломиї у прекрасних гуцульських національних костюмах мама з донькою – Оксана і Ольга Ґеники. А голова товариства «Лемківщина» Степан Криницький згадав багато історичних подій із життя лемків і заспівав пісню. У чудових вишиванках, які вишила пані Ярослава, виступила родина панства Слободянів, батько і мати з донькою Марічкою, яка продекламувала вірш про Україну. Багато життєвих історій, що сталися з людьми, які носили вишиванки, розповіли Степан Бойко та Іван Вагилевич. А ще маленькі україночки й українці декламували вірші та співали пісні про Україну.

Голова журі С. Шумега, підбиваючи підсумки, сказав, що надзвичайно зворушений сьогоднішнім дійством. Чудові взори милували очі. Сорочки різні – є старовинні й теперішні. Але всіх об'єднує любов до свого національного. Зачарування вишивками висловили всі члени журі та підкреслили своєрідні техніки виконання і їх поєднання.

Всі родини – переможці конкурсу, а їх було 78, нагороджені книжками, які нам подарувала Івано-Франківська облдержадміністрація (начальник управління преси та інформації облдержадміністрації – Іван Дячишин), обласна (Ігор Олійник) та міська ради (начальник управління внутрішньої політики міськвиконкому – Ігор Кінаш, начальник управління культури Івано-Франківського міськвиконкому – Мирослав Петрик), партія «Наша Україна» (Ганна Беляшова), обласна «Просвіта» (голова – Степан Волковецький), лікар і письменник Степан Ґеник, підприємець і власник магазинів «Оксамит» і «Любава» Галина Яцинович та видавництва «Лілея-НВ» (директор – Василь Іваночко), «Нова Зоря» (директор – отець Ігор Пелехатий), «Місто-НВ» (директор – Роман Онуфріїв).

Міське об'єднання товариства «Просвіта» щиро вдячне міському голові Вікторові Анушкевичусу за підтримку наших ініціатив. Сподіваємось, що їх підхоплять інші міста України.

Діана ГОВЕРА,
м. Івано-Франківськ

НАШОГО ЦВІТУ...

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС БОЙКІВ

(Закінчення. Поч. на 1 стор.)

У цей же день у приміщенні культурно-мистецького центру «Україна» відбулось відкриття й освячення світлиці Турківської районної організації Союзу українок, у чому значна заслуга лідерів жіночого руху на Турківщині – чарівних бойківчанок К. Писанчин, Л. Голко, Г. Ольшанецької.

Програма Другого Світового конґресу бойків була насичена багатьма заходами. Учасники та гості конґресу мали можливість обговорити соціальні, економічні, політичні питання на засіданнях конґресових рад, комітетів, асоціацій, круглих столів, конференцій, відвідати мистецькі виставки, музей «Бойківщина» (м. Турка), музей-садибу І. Франка у с. Нагуєвичі, вшанувати видатних особистостей Бойківщини – І. Франка, М. Утриска, І. Багряного, М. Зубрицького, С. Попеля, О. Бачинського та інших, побувати на концертах аматорів художньої самодіяльності, спортивних змаганнях.

Учасники Другого Світового конґресу бойків

Окремо слід відзначити плідну працю Комітету жіночих організацій, чільне місце серед яких належить громадській організації Союз українок України. Особисто подякувати заступниці голови Союзу українок України Ростиславі Федак – визначній діячці жіночого руху в Україні, кавалеру ордена княгині Ольги

30 липня у рамках Другого Світового конґресу бойків відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні жіночі організації України в контексті соціокультурних викликів», у ході роботи якої була всесторонньо розкрита діяльність громадських жіночих організацій, зокрема, Союзу українок України.

У роботі конференції взяли участь майже сотня учасників з України, Білорусі, Польщі, США, серед яких були: лідери жіночого руху – Р. Федак, Л. Савицька, К. Писанчин, Л. Голко, Г. Ольшанецька, М. Сеньків, О. Цура, Л. Галай, Л. Дармохвал, керівники громадських організацій – А. Спас, П. Косачевич, очільники Турківського району – Ю. Лило, І. Січак, професор етнографії Є. Чайковський, священик о. Б. Янек, лікарі – І. Івасенко, О. Хомик, О. Павлик, Я. Берлужинський, вчителі – В. Півторак, Л. Приставська, О. Малендевич, І. Білик, Л. Хлопоніна-Зубрицька, Н. Ферій, музейні працівники – Г. Якимів, Г. Мартинович.

Присутнім запам'яталася інсценізована презентація монографії студентки ЛНУ ім. І. Франка М. Ониськів «Бойківське весілля в Петранці» за участю А. Лукач, А. Худик (с. Петранка Рожнятівського району Івано-Франківської області). Окрасою конференції став виступ народного самодіяльного хору Рожнятівської районної організації Союзу українок (художній керівник – голова районної організації Союзу українок С. Діденко).

Початку роботи Міжнародної науково-практичної конференції передувало урочисте відкриття виставкової експозиції мистецьких виробів членкинь Союзу українок Івано-Франківщини, Рожнятівщини, Старосамбірщини, Турківщини, Ходорівщини, Калуша і Львова, архівних матеріалів «Сторінки історії українського жіночого руху (1984–2010)», конкурсних робіт з історії Бойківщини, переможців Міжнародного конкурсу «Мій рідний край».

Увагу присутніх привертали ікони лікаря за фахом І. Івасенко (м. Львів), виконані у техніці гаптування гладдю, стародавні сорочки Борщівського району Тернопільської області, представлені старовинні жіночі та чоловічі сорочки з колекції М. Турчин (м. Івано-Франківськ), вироби з бісеру І. Білик, роботи вишивальниць Старосамбірського відділення Союзу українок. Ходорівщина презентувала колекцію вишивок «З бабусиної скрині» робіт учнів Піддністрянської ЗОШ (керівник – Л. Хлопоніна-Зубрицька).

Відвідувачів вразила унікальна експозиція «Сакральна архітектура Турківщини» – 80 світлин різних за стилем бойківських храмів П. Зборовського.

Таким чином, передове жіноцтво України підсумувало плоди своєї діяльності за останні роки у розбудові Української незалежної держави, поділилось досвідом, накреслило плани на майбутнє. «Творіть Україну, працюйте тихо, але з твердим переконанням: ми – українці. Слава жінці-українці! Слава Україні!», – напутні слова своїм посестрам великої українки, подвижниці сучасного жіночого руху, кавалера ордена княгині Ольги, заступника голови Союзу українок України Ростислави Федак.

Завершився Світовий конґрес бойків 1 серпня святом фольклору – відродження звичаїв та обрядів «Відлуння бойківського краю» на «Співочому полі» неподалік Турки.

М. КРАЇВСЬКА,
кореспондент газети «Ходорівщина»

ВІД РЕДАКЦІЇ: Про бойківські ремесла, звичаї і традиції читайте в наступному числі часопису «Галицька Просвіта».

НАВІЯНЕ

ТОРБАРСЬКА ОДА*

Тобі, владичице доль чиновницьких, високооцінюваній, але несправедливо замовчуваній, має похвальне слово.

О всемогутня! Тобі коряться маленькі, більші, великі і найвищі. Ти – генератор, акумулятор і ти – трансмісія потужної машини. Ти в'яжеш душі – людські і нелюдські. Ти підносиш і скидаєш, над владою владарюєш.

О всесильна! Які невдячні твої пацієнти! Вони, глупі, думають собі, що володіють тобою. Мали б тебе всенькому світові показувати, а вони ховають та ще й боягузливо озираються, чи хто не побачив. Мали б хвалити, а вони замовчують. Мали б гордитися тобою, а вони – деякі – встидаються. І такий невдячний нечестивець самооблудно уявляє собі, що він сам іде. А воно ж не так, бо його ведеш ти – владосуща торбо!

Як ти полегшуєш поступ славним владолюбцям!

Нащо мордувати свій розум наукою, а тіло – фізичною працею? Нащо йти на якісь-там вибори та й вивертати душу перед людом? Наобіцяєш – а потім спробуй зроби. А ще кожен твої слова чує, як хоче. Мине час – мусиш ставати перед людські очі й світити своїми, а тобі:

Казав єси: «Люблю, люблю,
черевички тобі куплю».
Тепер мені довелося,
що ти брешеш, а я боса.

А з тобою! Не скажеш, що легко. Не завше безпечно. Але якщо!.. То...

Відніс торбинку – вліз на драбинку. Дав торбину – став на драбину. Всунув торбище – подерся вище. Та як вчепився! То ого-го! Лишень встигай. Знизу брати, а вгору давати.

О могутня! Ти від земного тяжіння сильніша: чим важча, тим швидше й тим вище пацієнта угору тягнеш.

Саме ти – місцем, вагою і змістом своїх клієнтів-пацієнтів на категорії ділиш, у пари паруєш, у зв'язки шнуруєш.

Є той, хто дає, і той, хто бере.

Той, хто дає, – це торбодавець, торбодан, торбопроп (торбу пропонує), торбо... (придумай сам, читачу). Найспритніший і найсміливіший з них – ще й торбонос. Але не всі торбоноси є торбодавцями (торбоданами, торбопропами). Є такі, що допомагають несмілому й невмілому торбодану тебе торбохапу віддати.

О багатолика! Якою збиточною ти вмієш бути! Особливо з тими, хто лише став на торбарську дорогу. А воно й мудро! Треба випробувати, чи можна чоловіка таке рідко. А над торбоданом-боягузом можеш пожартувати ще дотепніше. Він передасть тебе торбоносові-посереднику, а ти й прилипнеш до нього.

А як розумно й хитро кваліфікувала тих, хто тебе бере! По-перше, ти проводиш ретельну селекцію і гібридизацію. Просуватися по торбарській дорозі можуть лише екземпляри, одержані від схрещення торбодана з торбохапом. Бо якщо від того, хто на нижчому щаблі хапнув, а тому, хто на вищому, не впхнув, злетить з драбини, що й кості не позбирає.

Ти, о таємнича, крім торбоданів і торбохватів, у торбостані вивела ще й породу вторбусмоків (вторбусосів). Се ті, хто в свою торбу пускати на торбарську стежку, в торбарський край – торбостан.

Отож іноді й бавишся: не сподобався тобі торбодан, що відважився сам тебе торбохапу нести, ти й покажешся тому таким боком, що або перепудиться, або схоче машкару чесного на себе начепити. Біда тоді неофіту. Прощай надія на торбодайний рай. Ще якщо ти вертаєшся до нього – півбіди-лиха. А як стаєш речовим доказом!..

Правда, ти, о мудра, робиш смокче. Звідки вміє, звідки може, звідки сміє.

Найдосконаліші у твоїм раї – гібриди торбодана-торбохапа-вторбусоса. Сей торбу бере, в торбу смокче. А як вона в нього виросла, стала гойною і пишною, ділить: щось собі лишає, а щось – вищому торбохапу. А що бере не від одного, а смокче тим більше, чим вище стоїть, то й все більше ще вищому несе.

Подейкують, що недавно один такий торбохват-вторбусос-торбодан кудись дуже-дуже високо відтарґанив аж п'ять мільйонів. Драбини такої не виявилося, то на комині вмостився. Добре йому. Розводить **дим**агогію з **димо**кратією, позиркує згори на всіх, плює на всіх ще й приспівує:

Сиджу собі на комині,
Смокчу собі, та й що мені?

А як ото, бува, з'явиться перед меншими торбоданами-вторбусмоками-торбохватами, а ті не встигнуть з сідал піднятися, грізно кричить: «Встать! Я іду!» А кому забракне прудкості хутко зірватися, – і торба йому не допоможе. Стоїть бідачисько: рученьки тремтять, колінця дилькотять, зубки дзеленчать. Страшно! О, яке чудуюдо ти, вигаднице, сотворила:

гібрид-гібридище –
не то комар-комарище,
не то овід-оводище,
не то п'явка, не то кліщ,
від усіх блощиць бридкіш,
ніби тхір-тхорище,
клаповухий кажанище!

Тебе в руках тримає, на нижчих згірдно позирає, ричить-повеліває. Кому хоче і що хоче. І... Але, прости мені, владичице. Не він тебе, а ти його за руку-лапище тримаєш, що діяти, повеліваєш. На п'ять мільйонів зголодніла, та апетитом-силою така потужна! І все ковтаєш: що в тебе смокче чудо-юдо, що несуть нижчі торбарі. І ростеш-пануєш-владарюєш!

О велична! Яку досконалу систему тобі в твоїм торбарськім раї вдалося сотворити! Будь же мужня. І не реаґуй на всякі інсинуації недоброзичливців. Є такі наклепники, які твердять, ніби в твоїм торбостані нема місця простому людові. Таке може базікати хіба той, кого порожньою торбою по голові вдарили. Якщо з народу смокчуть останні соки, то хіба це робить меншим торбарський край? Навпаки. Тих, з кого смокчуть, найбільше. І це найчисленніші торбарі. І найґоноровіші. Бо не ховаються зі своїми торбами. Як ідуть жебрати чи в сміттєвих баках торбостанського щастя шукати.

Дмитро ЗАХАРУК

*ОДА – не абревіатура. Це літературний жанр.

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО

Щиро вітаємо з ювілеєм високоповажану пані

МАРІЮ ТУРЧИН –

громадсько-культурну діячку, інженера, почесну членкиню «Просвіти», членкиню Правління та Ради міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, Спілки християнського відродження, голову міської організації «Меморіал», берегиню українського роду, славну просвітянку, яка все своє і своєї родини життя присвячує боротьбі за розбудову України.

Зичимо щастя, здоров'я, успіхів і здобутків на ниві розбудови української України.

З роси і води!

З повагою від імені Правління
ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ,
голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Василь БОЙКО

ЮВІЛЕЇ

НА НИВІ УКРАЇНСТВА

Марія Іванівна Турчин-Тугай народилась у серпні 1940 року в селі Олеша Тлумацького району. Батьки її – селяни. Батько був просвітянином і з часу створення УПА вступив у її лави, загинув 1948 року. Маму, як багатьох інших українців, тодішня влада 20 жовтня 1947 р. вивезла в Караґанду. Пані Марія з молодшою сестрою залишились і виховувались у родичів. Після закінчення середньої школи – з 1957 р. працювала на заводі машинобудування лаборантом, заочно навчалась і з посади інженера – начальника групи метрологічного забезпечення заводу «Промприлад» за станом здоров'я вийшла на пенсію.

З часу створення осередку Товариства української мови на підприємстві стала його членкинею (1989 р.), з 1990 р. – член Правління відновленої організації Союзу українок. Активно працює для відродження історичної пам'яті і традицій української нації та розбудови рідної української держави.

1993 року обрана головою Союзу українок м. Івано-Франківська, з 1999 року є почесною членкинею організації. В 1994 р. – членкиня організаційного комітету з проведення Світового конґресу Союзу українок; голова координаційної ради громадських організацій зі співпраці з військовими частинами (1992–1999 рр.). В 1995 р. – організатор виставки «Просвітницька діяльність Союзу українок у документах і мистецтві». А перед тим була делеґаткою І Всесвітнього форуму українців у Києві. З 1999 р. – член Правління і Ради міського об'єднання, а з 2002 р. – член Ради обласного об'єднання товариства «Просвіта». Організатор конференції (спільно з Британською радою) для жінок п'яти областей України з проведення виборів 1998 року. Організатор і учасниця виборчого процесу під час усіх виборчих кампаній, неодноразово працювала головою дільничної виборчої комісії.

Пані Марія своєю багаторічною плідною працею в товаристві «Просвіта» зробила і робить значний особистий внесок у процеси духовного відродження України, прищеплення молодому поколінню високих почуттів патріотизму, національної гордості, любові до рідної мови, народної пісні, самобутніх традицій.

Сама вишиває, навчає цього молодь, колекціонує старовинні вишивані речі, бере активну участь у різноманітних виставках.

Нагороджена почесними грамотами й подяками обласної і міської влад, управліннями культури, а також обласним і міським об'єднаннями товариства «Просвіта», Союз українок, Спілки християнського відродження.

Наталія СИНИЦЯ

ПОСТАТІ

ШЛЯХ УКРАЇНКИ ДО ВОЛІ

вказала шляхетна письменниця-феміністка Наталія Кобринська

У Болехові відбулося свято – великий ювілей Наталії Кобринської, яка на схилі свого життя бачила, як уперше, після довгих років неволі, заясніла надія на незалежну соборну Україну.

У музеї Наталії Кобринської для гостей, які прибули із Севастополя, Ужгорода, Львова, Стрия, Калуша, Коломиї, Косова, Івано-Франківська була проведена екскурсія. Директор музею Наталія Андибур організувала виставку жіночих прикрас, яка викликала загальне захоплення. В цей день у Прикарпатському лісогосподарському коледжі відбулася дискусія «Нам пора для України жить». Із вступним словом виступила Любов Болюк, ознайомивши учасників дискусії з запропонованими для обговорення проблемами: служіння народу, збереження та розвій української культури, національне виховання української дитини. Участь у дискусії, крім запрошених гостей, взяли також священик церкви Святої Анни о. Дмитро Павлик, голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький.

Промовці висловили думки про те, що треба підносити національну ідею, нести її в народ, бо під загрозою українська державність, бо йде відверта атака на все українське. Особливу увагу слід звернути на виховання молоді. Священики мають стати у цій справі великою опорою.

Олександра Приставська, вчителька Львівської школи № 69, наголосила на тому, що велика заслуга Р. Федак у тому, що вона організувала Школу шляхетної українки, в якій самі діти розробляють проекти боротьби з наркоманією, є ініціаторами національних свят. Тепер ніхто у школі не нагадує, що 9 березня, в день народження Т. Шевченка, треба одягнути вишивану сорочку, що найкращий відпочинок – це вистави у театрі. І діти виростають порядними. Їх не цікавить те моральне сміття, яке сиплеться з екранів телевізорів.

З тривогою присутні говорили про здоров'я підлітка. Головний лікар обласного дитячого психоневрологічного диспансеру Ореслава Хомик зазначила, що залежність дитини від нікотину, алкоголю, азартних ігор – це болюче питання сучасності. Систематичне вживання пива однадцятилітньою дитиною протягом року несе важке захворювання алкоголізмом. Ми втрачаємо майбутні покоління. Вина в цьому батьків, які випивають разом з дітьми, а також громадськості...

Цікавою була екскурсія «Стежками письменниці у Болехові», яку провели Галина Якимів, Юлія Романишин і Наталія Іваночко.

Другого дня праця і свято продовжились. Була відслужена Божественна Літургія в церкві Святої Параскеви. А після її закінчення церковна процесія, в яку влилися новоприбулі гості зі Львова, Івано-Фраківська, Калуша, Тисмениці, Белелуї, Рожнятова, Коломиї, Косова та інших міст і сіл, вирушила до міського цвинтаря. Біля могили Наталії Кобринської священики о. Зеновій та о. Дмитро відправили панахиду. Про подвижницьку працю цієї Великої Громадянки-Українки сказали о. Зеновій та Анна Литвин.

На вічу біля пам'ятника виступили міський голова Зенон Макота, заступник голови Проводу Союзу українок України Ростислава Федак, яка зачитала вітальну телеграму голови Союзу українок України Лілії Григорович. Відповідальний секретар Івано-Франківського обласного відділу Союзу українок Олександра Савицька ознайомила присутніх із вітанням почесної членкині Союзу українок Америки, почесної членкині Союзу українок України Ірини Руснак. До слова були запрошені голова Івано-Франківського обласного відділу Союзу українок Уляна Шведюк та голова Союзу українок Косова Анна Богдан. Відбулося урочисте відкриття кімнати-музею Союзу українок «Історія українського руху: минуле і сучасне». Право перерізати стрічку мала голова міського осередку Союзу українок Любов Болюк. Освятили приміщення декан о. Зеновій, о. Микола та о. Дмитро. Екскурсію вела Л. Дармохвал. Із віршем «Коса», що присвячений Н. Кобринській, виступив голова Долинської «Просвіти» – поет Василь Олійник.

Літературно-мистецька імпреза «Не пора, пора...» почалася з прологу-феєрії про Першу світову війну за твором Н. Кобринської «Брати».

Друга частина імпрези присвячена Наталії Кобринській, Івану Франкові та подвигу українських січових стрільців.

Не пора, не пора, не пора
Москалеві й ляхові служить;
Довершилась України
кривда стара –
Нам пора для України жить!

На тій високій патріотичній ноті пісні-гімну Франка мистецька імпреза завершилась.

Ювілейне свято письменниці-феміністки закінчилося прем'єрою фільму «Дивосвіт Кобринської», над яким працювала група болехівчан.

Лариса ДАРМОХВАЛ

УСМІХНІТЬСЯ

ЖАРТІВЛИВІ КОЛОМИЙКИ

ВІД БОГДАНА РАДИША-МАРИНЮКА

Хоч нам газ і подорожчав,
Гріємось потроху,
Бо на зиму запасли ми
По мішку гороху.

З «Росенерґо» домовляймось
Про таку ось штучку:
Вони – газ нам, а ми за то
Їм – Вєрку Сердючку.

З МВС надходять вісті
Про тривожні справи:
Був єдиний злодій в місті –
І того украли.

Ой, подбала наша влада
Про життя народне:
На кожному повороті
Бюро похоронне.

Сидить бабка на запічку
Та й латає капці:
«Йой, коли вже завоюють
Нас американці?!»

Ой, казав раз дідо бабі:
«Скачи, бабо, гопки!
Сексуальні в тебе ззаду
Пірвані колготки».

Ой, якби то пенсіонер
Міг ведмедем стати,
Він до пенсії малої
Вмів би й лапу ссати.

Від того, що в раціоні
Бульба та водичка,
Почала рости у діда
На голові гичка.

Не давайте мені візи,
Не давайте бренду!
Краще дайте Америку
На тиждень в оренду!

Не підвищуйте зарплату,
Владарі хороші!
Краще дайте ту машинку,
Що друкує гроші!

В тети Юлі у курнику
Облік офіційний:
Кожна курка має номер
Ідентифікаційний.

Буде вже і в нас порядок,
Бо вже баба Алла
Під будинком урядовим
З мітлою стояла.

Чиєсь радіо крутило
Музичну програму,
А я думав: «Запустили
Нову пилораму».

Ой, не варто не звертати
На таку оказію:
Довго йдемо у Європу,
Бо йдем через Азію.

Усі нині – господарі,
Усі нині – ґазди,
Але сумно без колгоспів:
Нема що де вкрасти.

Є вже зміни у державі,
Як окинуть оком:
Те, що звалось раніш кланом,
Нині зветься блоком.

Ой, будуєм в Кутах ферму,
Шукаєм партнерів,
Вирощувать поголів'я
Корупціонерів.

Казав Грицьку-олігарху
Олігарх Данило:
«Давай, Грицьку, на двох купим
Небесне світило!»

«Що ж, купить його ми купим,
Та будуть задачі:
Як помістим ту махіну
У себе на дачі?»

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

вересень

1 ВЕРЕСНЯ
День знань.

2 ВЕРЕСНЯ

115 років від дня народження **Ігоря Федіва** (1895–1962), письменника, видавця, уродженця м. Коломия.

110 років від дня народження **Романа Турина** (1900–1979), українського живописця, який створив документальні фільми про Гуцульщину та спортивне життя Західної України, уродженця м. Снятин.

4 ВЕРЕСНЯ

125 років від дня народження **Дениса Теліщука** (1885–1952), духовного і громадського діяча, який сприяв заснуванню на Рогатинщині «Рідної школи», «Сокола», «Відродження», «Просвіти» й інших організацій.

60 років від дня народження **Галини Авдоніної-Шперґль** (1950), художника, майстра декоративно-ужиткового мистецтва.

6 ВЕРЕСНЯ

100 років від дня народження **Мар'яна Степаняка** (1910–1992), педагога, активіста «Просвіти», учасника театральних і хорових виступів на Коломийщині. В Івано-Франківську співав у хорі «Червона калина».

60 років від дня народження **Миколи Симчича** (1950), журналіста, члена Національної спілки письменників України, уродженця с. Середній Березів Косівського району.

50 років від дня народження **Ігоря Гургули** (1960), письменника, автора книг «Пащека Левіафана», «Айсберґ» та інші, уродженця с. Острів Галицького району.

9 ВЕРЕСНЯ

70 років від дня народження **Михайла Паньківа** (1940), етнографа, кандидата історичних наук, уродженця с. Вербівці Городенківського району.

10 ВЕРЕСНЯ
День українського кіно.

13 ВЕРЕСНЯ

90 років від дня народження **Олександра Бартоша** (1920–1985), журналіста, редактора районних газет у Кутах та Косові.

20 ВЕРЕСНЯ

125 років від дня народження **Дмитра Осічного** (1885–1962) українського поета, уродженця с. Кобаки Косівського району.

23 ВЕРЕСНЯ

95 років від дня народження **Володимира Бандурака** (1915–1982), письменника, члена Національної спілки письменників України, уродженця м. Городенка.

10 років з часу відкриття в Коломиї **музею «Писанка»** (2000).

25 ВЕРЕСНЯ

110 років від дня народження **Володимира Кубійовича** (1900–1985), відомого українського географа, професора, дійсного члена НТШ, редактора «Енциклопедії українознавства».

27 ВЕРЕСНЯ

100 років від дня народження **Миколи Арсенича** (1910–1947), діяча українського національно-визвольного руху в Західній Україні, члена Центрального проводу ОУН (б), члена Головної ради ОУН, керівника служби безпеки (СБ), уродженця с. Нижній Березів Косівського району.

30 ВЕРЕСНЯ

Всеукраїнський день бібліотек.

Підготував Петро АРСЕНИЧ